

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w postępowaniu elektronicznym w dniu 27.08.2015r. powód (...) Sp. z o.o. w G. wniósł o zasądzenie od pozwanej M. N. kwoty 987,98 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP od kwoty 972 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz odsetkami ustawowymi od kwoty 15,98 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Dodatkowo powód wniósł o zasądzenie od pozwanej kosztów postępowania. W uzasadnieniu wskazano, że pozwana zaciągnęła pożyczkę w kwocie 2.148 zł od powoda prowadzącego działalność w zakresie udzielania pożyczek osobom fizycznym. Pozwana zobowiązała się spłacić pożyczkę w 12 miesięcznych ratach po 179,00 zł każda. Pozwana nie wywiązała się z umowy, nie dokonując spłaty całości pożyczki. W wyniku podjętych działań windykacyjnych powód wyliczył pozwanej w dniu 023.03.2015r. koszty w wysokości 10 zł, kolejne koszty w wysokości 10 zł zostały naliczone w dniu 22.05.2015r. Pozwana dokonała wpłaty łącznie na kwotę 1.196,00 zł, która to została zaksięgowana odpowiednio: kwota 1.176 zł na poczet kapitału, kwota 20 zł została zaksięgowana na poczet kosztów podjętych działań windykacyjnych. Wobec braku spłaty powód w dniu 22.05.2015r. złożył oświadczenie o wypowiedzeniu umowy pożyczki z zachowaniem 30 dniowego terminu wypowiedzenia. Niezapłacona część pożyczki stała się wymagalna z dniem 28.06.2015r. Pomimo wezwania pozwana nie uregulowała w/w należności względem powoda. Powód domagał się naliczenia odsetek maksymalnych od kwoty 972 zł zgodnie z § 6.1 umowy pożyczki, dodatkowo powód wniósł o zasądzenie odsetek karnych w kwocie 15,98 zł, które zostały naliczone od kapitału od dnia następnego po dniu powstania wierzytelności w stan wymagalności do dnia poprzedzającego wniesienie pozwu. Dalszych odsetek ustawowych liczonych od dnia złożenia pozwu powód dochodził zgodnie z treścią art. 481 k.c.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym wydanym w dniu 22.09.2015r. w sprawie o sygn. VI NC-e 1692062/15 Sąd Rejonowy Lublin Zachód w Lublinie uwzględnił żądanie pozwu.

Sprzeciw od powyższego orzeczenia złożyła w dniu 12.10.2015r. pozwana.

Postanowieniem z dnia 21.10.2015r. zapadłym w sprawie o sygn. VI NC-e 1692062/15 Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie działając na podstawie art. 50536 stwierdził utratę przez nakaz zapłaty mocy w całości, po czym przekazał sprawę do rozpoznania do Sądu Rejonowego w Słubicach.

W uzupełnieniu pozwu z dnia 26.01.2016r. oraz w odpowiedzi na sprzeciw z dnia 26.01.2015r. powód podtrzymał swoje twierdzenia wskazane wcześniej w pozwie z dnia 27.08.2016r.

W odpowiedzi na pozew z dnia 11.03.2016r. pozwana potwierdziła okoliczność zawarcia umowy pożyczki z powodem.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 15.09.2014r. pozwana M. N. zawarła z powodem (...) Sp. z o.o. w G. umowę pożyczki nr (...) (...). Powód udzielił pozwanej pożyczki w wysokości 2.148,00 zł. Pozwana zobowiązała się ponieść opłatę w wysokości 1.148,00 zł należną za udzielenie pożyczki i czynności związane z zawarciem niniejszej umowy. Prowizję należało zapłacić w dniu zawarcia umowy. Prowizja miała zostać zapłacona poprzez potrącenie z całkowitej kwoty pożyczki dokonane wraz z jej wypłatą przez powoda do pozwanej. Kwota do wypłaty, obliczona jako całkowita kwota pożyczki pomniejszona o prowizję wyniosła 1.000 zł (§ 2 ust. 1). Całkowity koszt pożyczki, na który złożyła się wyłącznie prowizja wyniósł 1.148,00 zł. Rzeczywista roczna stopa oprocentowania pożyczki została ustalona na 399,99 % (§2 ust. 2). Całkowita kwota do zapłaty przez pożyczkobiorcę stanowiła sumę całkowitego kosztu pożyczki oraz całkowitej kwoty pożyczki i wynosiła 3.296,00 zł (§2 ust. 3). Pozwana zobowiązała się zwrócić powodowi kwotę 2.148,00 zł w 12 miesięcznych równych ratach w wysokości 179 zł każda w terminach wskazanych w harmonogramie spłaty stanowiącym załącznik do niniejszej umowy. Data płatności pierwszej raty pożyczki została ustalona na dzień 15.10.2014r (§ 4 ust. 5). Wszelkie wpłaty dokonywane przez pozwaną tytułem spłaty zobowiązań miały być księgowane w następującej kolejności: koszty działań windykacyjnych, odsetki karne za opóźnienie, odsetki ustawowe, całkowitą kwotę pożyczki (§ 4 ust.

6). Zgodnie z § 6 ust. 1 umowy w razie zwłoki pozwanej z zapłatą dwóch pełnych rat pożyczki w terminach i w harmonogramie spłaty, powód miał prawo wypowiedzieć umowę pożyczki z zachowaniem 30 dniowego terminu wypowiedzenia, po uprzednim bezskutecznym listowym wezwaniu pozwanej do zapłaty zaległych rat w terminie 7 dni od otrzymania wezwania. Po skutecznym upływie terminu wypowiedzenia, powód miał prawo dochodzić od pozwanej całości niespłaconych należności, wynikających z niniejszej umowy oraz domagać się od pozwanej zapłaty odsetek karnych za opóźnienie w zapłacie wszelkich kwot należnych powodowi, zgodnie z art. 481 § 1 k.c.(§ 6 ust.1) Powód miał prawo do naliczenia odsetek karnych za opóźnienie w zapłacie wszelkich kwot należnych powodowi po rozwiązaniu lub wygaśnięciu umowy (§ 6 ust. 2). Roczna stopa oprocentowania zadłużenia przeterminowanego tj. stopa odsetek karnych za opóźnienie, jako stopa zmienna została ustalona na czterokrotność wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego (§ 6 ust. 3).

Dowód:

-umowa pożyczki nr (...) (...) k.20-24

Pozwana nie wywiązała się z umowy, nie dokonując spłaty całości udzielonej jej pożyczki. W dniu 22.05.2015r. powód sporządził pismo kierowane do pozwanej, w którym to wezwał pozwaną „ w terminie 7 dni od daty otrzymania pisma, zaległości (według stanu na dzień 23.03.2015r.) w wysokości 297,00 zł”. Kolejnym pismem z dnia 22.05.2015r. powód działając na podstawie § 6 ust. 1 w/w umowy pożyczki wypowiedział pozwanej przedmiotową umowę z zachowaniem 30 dniowego terminu wypowiedzenia. Jednocześnie powód wezwał pozwaną do niezwłocznej spłaty wymagalnego na dzień 22.05.2015r. zadłużenia w kwocie 376,00 zł w tym kosztów korespondencji 2 w kwocie 10 zł oraz kapitału w kwocie 366 zł. Poza tą kwotą pozwana została zobowiązana do terminowej spłaty bieżących rat pożyczki wymagalnych po dniu 22.05.2015r. Jednocześnie w dniu 22.05.2015r. powód wystosował do pozwanej przedsądowe wezwanie do zapłaty w nieprzekraczanym terminie 7 dni zadłużenia wymagalnego na dzień 22.05.2015r. w wysokości 376 zł.

Dowód:

-wezwanie do zapłaty z dnia 23.03.2015r. k.25

-wypowiedzenie umowy pożyczki z dnia 22.05.2015r.wraz z zpo k.26-27

-ostateczne przedsądowe wezwanie do zapłaty z dnia 22.05.2015r. wraz z zpo k.28-29

Pozwana dokonała wpłaty na rzecz powoda kwoty 1.196,00 zł, która zaksięgowana została w następującej kolejności: kwota 1.176,00 zł na poczet kapitału, kwota 20 zł zaksięgowana została na poczet kosztów windykacyjnych.

Bezsporne

Sąd zważył co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu w całości.

Ustalając stan faktyczny w sprawie Sąd oparł się na dowodach z dokumentów, które w toku postępowania sądowego nie były kwestionowane przez żadną ze stron, a ich prawdziwość nie budziła wątpliwości.

Podstawą prawną rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie stanowi przepis art. 720 k.c., który stanowi, że przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

W ocenie Sądu umowę pożyczki zawartą przez strony postępowania uznać należało za ważną w odniesieniu do kwoty rzeczywiście pożyczonego kapitału tj. kwoty 1.000 zł. Przy czym wskazać należy, że według uzasadnienie pozwu „Pozwana „dokonała wpłat łącznie na kwotę 1.196,00 zł, które zostały zaksięgowane w kwocie 1.176,00 zł na poczet kapitału, kwota 20,00 zł została zaksięgowana na poczet kosztów działań o których mowa w § 6 ust. 6 umowy pożyczki,

kwota 0,00 zł została zaksięgowana na poczet odsetek karnych za opóźnienie” (k.19). Powyższe obligowało Sąd do przyjęcia, że pozwana dokonała zapłaty całości należności głównej w kwocie 1.000 zł na rzecz powoda.

Sąd uznał, iż nie należy się natomiast stronie powodowej opłata za udzielenie pożyczki i czynności związane z zawarciem przedmiotowej umowy w kwocie 1.148,00 zł, o których mowa w § 2 ust 1 umowy, jak i zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda odsetek karnych w kwocie 15,98 zł.

Zgodnie z treścią art. 58 § 1 k.c. czynność prawna sprzeczna z ustawą albo mająca na celu obejście ustawy jest nieważna, chyba że właściwy przepis przewiduje inny skutek, w szczególności ten, iż na miejsce nieważnych postanowień czynności prawnej wchodzi odpowiednie przepisy ustawy. § 2 w/w przepisu stanowi natomiast, że nieważna jest czynność prawna sprzeczna z zasadami współzycia społecznego. Adresatem norm prawnych przewidujących bezwzględną nieważność czynności prawnej są w pierwszym rzędzie organy stosujące prawo (sądy oraz organy władzy publicznej), dlatego sąd obowiązany jest wziąć pod uwagę bezwzględną nieważność czynności prawnej z urzędu (vide uzas. wyr. SN z dnia 10.10.2002 r., sygn. V CK 370/02).

Obejście prawa to zachowanie podmiotu prawa, który natrafiając na prawny zakaz dokonuje innej, niezakazanej (formalnie) czynności prawnej, wywołującej skutki podobne do zachowania zakazanego (vide wyr. S.N. z dnia 9.8.2005 r.,]sygn. III UK 89/05).

Zdaniem Sądu wszelkie opłaty i prowizje pobierane przez pożyczkodawców powinny wyrównywać rzeczywiste koszty poniesione przez niego w związku z podjęciem danej czynności i nie powinny być rażąco wysokie dla konsumenta. Nie powinny być zatem formułowane w sposób ryczałtowy, bez odzwierciedlenia w kosztach ponoszonych przez pożyczkodawcę. Jako że w umowie pożyczki załączonej do pozwu nie wskazano sposobu kalkulowania wynagrodzenia (prowizji) należnego powodowi - żądanie pozwu w omawianym zakresie uznał Sąd za budzące wątpliwości i nieudowodnione. Sąd został pozbawiony możliwości weryfikacji żądania powodowej spółki w tym zakresie, albowiem powód nie przedstawił materiału dowodowego w postaci dokumentów wskazujących sposób naliczenia powyższej kwoty. W umowie zawarto jedynie lakoniczne stwierdzenie, że „Pożyczkobiorca zobowiązany jest ponieść opłatę w wysokości 1.148,60 zł należną za udzielenie pożyczki i czynności związane z zawarciem niniejszej umowy” (k.20) nie wskazując poszczególnych składników w/w kwoty. Dodatkowo kwota ta przekracza kwotę pożyczki przez co zachodzi sprzeczność z postanowieniami przepisów art. 385 1 k.c. Przepis § 1 wyżej wskazanego artykułu stanowi, że postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nie uzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Norma prawna zawarta w przepisie kolejnego paragrafu stanowi, że jeżeli postanowienie umowy zgodnie z § 1 nie wiąże konsumenta, strony są związane umową w pozostałym zakresie. Z kolei przepis art. 385 1 § 3 k.c. stanowi, że nie uzgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta. Natomiast przepis kolejnego paragrafu stanowi, że ciężar dowodu, że postanowienie zostało uzgodnione indywidualnie, spoczywa na tym, kto się na to powołuje. Zgodnie z przepisem art. 385 2 k.c. oceny zgodności postanowienia umowy z dobrymi obyczajami dokonuje się według stanu z chwili zawarcia umowy, biorąc pod uwagę jej treść, okoliczności zawarcia oraz uwzględniając umowy pozostające w związku z umową obejmującą postanowienie będące przedmiotem oceny.

W ocenie Sądu zapis dotyczący „prowizji”, którego pobranie związane jest z udzieleniem pożyczki zmierza do obejścia przepisów o odsetkach maksymalnych. Zgodnie z przepisem art. 359 § 2 1 k.c., maksymalna wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej nie może w stosunku rocznym przekraczać czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego (odsetki maksymalne)- w brzmieniu do dnia 31.12.2015r. Po zmianie, która weszła w życie z dniem 01.01.2016r. maksymalna wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej nie może w stosunku rocznym przekraczać dwukrotności wysokości odsetek ustawowych (odsetki maksymalne) –(art. 359 § 2 1 zmieniony przez pkt 1 lit.a ustawy z dnia 9 października 2015r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy-Kodeks Cywilny oraz niektórych innych ustaw). Tym samym przedmiotowa

pro wizja stawałaby się ukrytą opłatą, bądź też ukrytymi, wyższymi niż maksymalne, odsetkami od sumy pożyczonego kapitału. Postanowienie takie, jako zmierzające do obejścia prawa byłoby nieważne na mocy przepisu art. 58 § 1 k.c.

Nadto w ocenie Sądu postanowienie w zakresie naliczenia „pro wizji” jest sprzeczne z zasadami współzycia społecznego. Zgodnie z art. 5 k.c. nie można czynić ze swego prawa użytku, który by był sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współzycia społecznego. Takie działanie lub zaniechanie uprawnionego nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony.

Powód nie wskazał także podstawy wyliczenia odsetek umownych karnych, w kwocie 15,98 zł, ograniczając się jedynie do wskazania wartości odsetek skapitalizowanych, ale nie wiadomo za jakie okresy te odsetki zostały skapitalizowane, ani od jakiej kwoty, ani też w jaki sposób były wyliczone. Materiał dowodowy zgromadzony w aktach nie pozwala ustalić ani początkowej daty obliczania odsetek karnych, dokładnej daty otrzymania przez pozwaną wypowiedzenia umowy kredytu, jak również sposobu wyliczenia skapitalizowanych odsetek i to zarówno co do terminów, jak i kwot.

W obecnym kształcie procesu cywilnego ustawowo podkreślono jego kontradiktoryjny charakter, czego potwierdzeniem są regulacje zawarte w art. 232 k.p.c. i art. 6 kc. Ciężar dowodu spoczywa na stronach postępowania. To one są dysponentem toczącego się procesu i od nich zależy jego wynik. Mają bowiem obowiązek przejawiać aktywność, w celu wykazania wszystkich istotnych okoliczności i faktów, z których wywodzą skutki prawne. Strona, która nie wykazuje inicjatywy dowodowej powinna się liczyć z mogącymi wystąpić ujemnymi sankcjami, nawet w postaci niekorzystnego dla tej strony wyniku procesu. Jeżeli materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie daje podstawy do dokonania odpowiednich ustaleń faktycznych w myśl twierdzeń jednej ze stron, Sąd musi wyciągnąć ujemne konsekwencje z braku udowodnienia faktów przytoczonych na uzasadnienie żądań lub zarzutów. Należy to rozumieć w ten sposób, że strona, która nie przytoczyła wystarczających dowodów na poparcie swych twierdzeń ponosi ryzyko niekorzystnego dla siebie rozstrzygnięcia, o ile ciężar dowodu, co do tych okoliczności na niej spoczywał (vide wyr. S.A. we Wrocławiu z dnia 18 stycznia 2012 roku sygn. akt I ACa 1320/11, wyr. S.A. w Katowicach z dnia 10.09.2013r. , sygn. akt I ACa 494/13).

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd oddalił powództwo w całości.

Niniejsza sprawa podlegała rozpoznaniu w postępowaniu uproszczonym.

ZARZĄDZENIE

1. Odnotować w rep. C
2. Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem oraz pouczeniem o apelacji doręczyć pełnomocnikowi powoda
3. Za 21 dni lub z apelacją.